

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון ס"ו

פרשת וינצא

תשפ"ג

תוכן העניינים

- ליל ש"ק ויצא תשפ"א
- של"ס ויצא תשפ"א
- קידושא רבא ויצא תשפ"ב
- של"ס ויצא תשפ"ב
- של"ס תולדות תשפ"ג
- אחר הברלה תולדות תשפ"ג/ הרה"ק רבי יעקב יהודה מנאדרזין זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאוו רחוב חזון איש 78
ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.
מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לעייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

ואלה יעמדו על הברכה

בעבור שנדבו הוצאות הגליון

הרה"ג ר' יעקב דוד ארנסטר שליט"א

בן הרה"צ ישראל ארנסטר שליט"א
לרגל שמחת הולדת הבת

הרה"ח ישראל יוסף יעקובוביץ שליט"א – ב"ב

ובנו הר"ר יעקב יעקובוביץ הי"ו – ב"ב

הרה"ח ר' שמואל לעווין שליט"א – כ"פ

ובנו הר"ר אברהם מנחם לעווין הי"ו

חרב"נ כ"ק אדמו"ר מאמשינאוו ירושלים שליט"א
לרגל שמחת נישואי צאצאיהם

הרה"ח ר' שמואל נחום הלחמי שליט"א

ירושלים

לרגל שמחת הולדת הנכדה

בת לבנו הר"ר בנימין זאב הלחמי הי"ו

הר"ר בערל גענגער הי"ו

בארא פארק

לרגל שמחת הולדת הבן

יו"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס

או במספר 03-7630585 שלוחה 8456

ליל שבת קודש

פרשת ויצא תשפ"א לפ"ק

יושב אוהלים. ועבודתו של עשיו היה בדרך של עץ הדעת טוב ורע, כלומר שנברא עם תכונות רעות שמושכינ אותו לרע, ובזה שיתאמץ נגד טבעו ויברח מן הרע, על ידי זה יבוא למדריגות גדולות מאד, אולי עוד גבוהות משל יעקב, שכן ישנן מדריגות גבוהות מאד שקשה להשיגן ע"י התעוררות מצות ומעשים טובים, אבל נקל להשיגן ע"י הברחה מן ההיפוך, עכ"ד.

אך מאחר שעשיו נמשך אחר תכונותיו הרעות, עד שנעשה רשע גמור, נמסרה גם העבודה של 'סור מרע' ליעקב, ולכן מצינו שעד עתה היה יעקב יושב בשלוה, ומיני אז התחיל אצלו רדיפות רעות רבות וצרות, ועל ידו של עבודת סור מרע, יזכה למעלות הגבוהות.

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, איתא בשם האבני נור שבגן עדן מקדם, היה בה שני אילנות, עץ החיים, ועץ הדעת טוב ורע, ושני אילנות אלו נבראו כדי שהאדם יזכה על ידם לשלימותו. כי עץ החיים, מהותו דביקות במקור החיים, בדרך של עשה טוב, על ידי מצוות ומעשים טובים.

ועץ הדעת טוב ורע, תאוה הוא לעינים וגו', ומושך את לב האדם, וזהו ענין של סור מרע, לא כדי ליתן מכשול לפני בני אדם ח"ו, אלא שאם יתאמץ לא להימשך אחר עץ הדעת ויברח ממנו, על ידי זה יבוא לעומתו לדרגות בקדושה.

והנה עבודתו של יעקב אבינו היה על ידי עץ החיים, שענינו הוא שזוכה לשלימותו ע"י עשה טוב, ותפקידו להיות איש תם

בירידה גדולה מאד בין ברוחניות ובין בגשמיות, והוא מתקן תפילת ערבית, ללמד שגם בתוך ההסתר שאין רואה שום טעם בעבודתו יש בה חשיבות גדולה, וזהו תיקון לדורות, שיוכל כל איש ישראל בכל מצב שהיא להתקשר אל ה' יתברך.

וכדאיתא במי השילוח על המובא במדרש, שיעקב אבינו חזר ואמר, מה אנא מוביד סברי מן ברי', לית אנא מוביד סברי מן ברי' ח"ו, אלא עזרי מעם ה', ע"כ. ומבאר, כשיצא יעקב מבאר שבע, היה לו חלישות הדעת, כי ראה את עצמו קטן מאד נגד אבותיו, כי הם לא היו צריכים לעסוק כלל בעניני עוה"ז, וכל תפקידם היה לעסוק תמיד בעבודות גבוהות ובמעשה מרכבה, והוא יצטרך לעסוק בדברים גשמיים, בפכים קטנים כאלו. אך מיד חיזק עצמו, וחזר ואמר 'לית אנא מוביד סברי מן ברי' היינו אף

וזהו ויצא יעקב מבאר שבע, וילך חרנה, שהיה לו ירידה גדולה מאד, ממקום היותר קדוש בעולם אצל יצחק אביו, שזה ירידה ברוחניות, וגם כל צרכיו הגשמיים היה לו שם, ולא נשאר לו כלום, כי נגזל ממנו כל ממונו ונשאר במקלו בלבד [או לפי דעה אחרת במדרש, לא נגזל ממנו, אלא שיצחק לא שלח עימו מלכתחילה], על כן מצא העצה שהיא, 'ויפגע במקום', שהתחיל להתפלל.

ואז תיקן תפילת ערבית, שענין ערבית אינו רק זמן אחר לתפילה, אלא מהות אחרת של תפילה, שכן אברהם אבינו היה לו עבודה של לך לך מארצך וגו' אל הארץ אשר אראך, דהיינו לעזוב את בית אביו ולעלות לארץ ישראל, שזהו ענין התקרבות גדולה לה', וזהו בחינת חסדים, כמ"ש להגיד בבוקר חסדך, על כן תיקן תפילת שחרית, להודות לה' על רוב חסדיו. אבל יעקב אבינו נמצא עתה

והנה במדרש (סח, א) אז תלך לבטח דרכך וגו' אם תשכב לא תפחד (משלי ג). אז תלך לבטח, זה יעקב, דכתיב ויצא יעקב, אם תשכב לא תפחד וכו'. ובספה"ק ישמח ישראל כתב על דברי המדרש, אף כשהאדם רואה שעל פי טבע אין לו שום דרך להתחזק, עצתו אמונה שיאמין שיש מקור הרחמים שהוא מעל הטבע, שמשם כל אחד יכול להמשיך רחמים, וע"י התחזקות זו גופא, הוא ממשיך חיים ממקור החיים למעלה מהעולם, וזהו א"ז תלך לבטח דרכך, כי ישנם ז' מידות הרומזים לטבע העולם, וא' היא כתר עליון שמעל מידות הטבע, ולכן מי שמעוזו בהקב"ה הרי הוא מעל הטבע, ונעשה א' רוכב על ז' מידות, וזהו הפירוש בפסוק, אם אתה בבחינת 'אז' ממילא 'תלך לבטח דרכך', כי מי שמתחזק בה', יכול להיות בטוח בכל עת, ולכן אפילו 'אם תשכב לא תפחד', שכיבה הוא בחי' נפילה, ואף אם תשכב

שהם עסקו בדברים גדולים, ואני מוצא את עצמי בדברים קטנים, מכל מקום התבונן שגם זה עבודת ה', כי הרי הקב"ה הביא אותו למצב זה.

וזהו ענין תפילת ערבית, להעלות את מקומות החושך, אחר שמכיר באמת שהיא מקום חשוך, ובכל זאת זוכר שה' שלח אותו לשם, ועל ידי התגברות בזה יזכה לרב טוב.

ואלו הם דברי רב בגמ' (ברכות יב.) כל שלא אמר אמת ויצבי שחרית, ואמת ואמונה ערבית, לא יצא ידי חובתו, שנאמר להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות. כלומר שאין די להכיר את חסד ה' כשהכל מאיר בבחינת בוקר, אלא צריך להכיר שגם במקום החושך, יש לו תפקיד שם, ודוקא בזה אפשר להשיג יותר.

יה"ר שנוכה לעבוד את ה' בכל המצבים,
ולתקרב אליו ולעבדו בלבב שלם, עד
ביאת גואל צדק בב"א.

ונפלת 'לא תפחד'. כי כשאדם מאמין
שהקב"ה כל יכול אף במצב הזה, הרי
הוא ממשיך חסדים מעל הטבע.

אמרים

בתרדמת הזמן מחמת שאינו יודע
חשיבות העבודה שלו, וכשמשיג
החשיבות מתעורר מיד, וזהו אם ידעתי
את חשיבות העבודה, לא ישנתי.

ואנכי לא ידעתי (כח טז). וברש"י שאם
ידעתי לא ישנתי במקום קדוש כזה.
ונאמר בספה"ק שלא ידע שיש עבודה גם
בשינה עכתוד"ק. ובדומה לזה נוכל
לפרש, שהרבה פעמים שבן ישראל נופל

סעודה שלישית

פרשת ויצא תשפ"א לפ"ק

יצחק ורבקה, עד שלא היה חסר לו כלום בגשמיות וברוחניות, כדי שעל ידי זה נשיג באיזה מצב של ירידה גדולה היה בעת הליכתו לחרן, לחוץ לארץ, ללבן הארמי, ואף בגשמיות היה לו ירידה, שכן נשאר עני ואביון שהרי כספו נגזל ממנו, נמצא שהיה במצב נורא בין ברוחניות ובין בגשמיות, וע"ז בא הפסוק ומלמדנו, מה עשה יעקב אבינו במצב כזה, הדבר הראשון היה 'ויפגע במקום' שהתפלל להקב"ה, כדאיתא ברש"י דויפגע לשון תפילה, עכל"ק.

ואיתא ברש"י שתיקן תפילת ערבית, ונראה דאין הכוונה רק שהתפלל בעת לילה, אלא ענינו שתיקן לדורות שגם

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. והקשה ברש"י למה הזכיר הפסוק צאתו מבאר שבע, ולא היה לו להזכיר אלא הליכתו לחרן, כי מה לנו מהיכן יצא, העיקר הוא להיכן פניו מועדות. ומתוך רש"י, להגיד שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם עיי"ש. ויש מפרשים, שאכן יש כאן ב' חלקים ביציאה זו, האחד יציאתו מארץ ישראל כדי לברוח מעשיו, ושנית היא הליכתו לחרן כדי לישא אשה, ולכן מביא מהיכן יצא, וגם להיכן הלך.

וכ"ק אזמור"ר זצללה"ה ביאר, דהאריך הכתוב לכתוב מהיכן יצא יעקב, להודיע לנו את המצב המרום שהיה לו בארץ ישראל, בבית צדיקים של

ומביא מה ששמע מהרה"ק הרבי רבי בונם מפרשיסחא זצ"ל וז"ל, עצה לכל בר ישראל, שלא יחסר לו מחסורו, ולהיות תמיד דבוק בעבודתו יתברך, היינו בין לענין רוחניות ובין לענין גשמיות, ויפגע במקום, שירגיל עצמו תמיד להתפלל ולבקש ממנו יתברך על כל דבר קטן או גדול, ואל יחשוב אדם שצריך לזה טלית ותפילין, אלא אפילו בשעה שעומד בשוק, אם הוא מקום נקי, יבקש מהשי"ת, ובודאי ימלא שאילתו, שומע תפילת כל פה, ועל ידי זה יהיה תמיד דבוק בה'.

כה יתן ה' שנהיה תמיד דבוקים בה' ותהי תפילתנו שגורה בפינו, ונזכה במהרה לקול מבשר ואומר עלזי חבצלת השרון, כביאת גואל בב"א.

בעת הלילה והחושך, בשעה שרואה שאין לו כלום עימו, לא ברוחניות ולא בגשמיות, שיוכל כל איש ישראל להתקשר לבורא עולם, ולדעת שבידו אנחנו.

והנה בספה"ק בית יעקב [להגה"ק ר' יעקב אהרן מאלכסנדר זצ"ל] מביא רעיון דומה לזה, על ענין ביאת הנשמה לעולם, יעקב רומז לנשמה, וענין היציאה מבאר שבע, הכוונה בזה ללשון שבועה, שמשביעין את הנשמה טרם ירידתה לעולם, תהי צדיק ואל תהי רשע וכו', והנה הנשמה מגיע ממקום גבוה כזה, מתחת לכסא הכבוד, ומיד יורד ירידה גדולה, וילך חרנה, מלשון חרון אף הוא היצר הרע, כמ"ש לפתח חטאת רובץ, והעצה לזה הוא, ויפגע במקום, לישא תפילה לה'.

קידושא רבא

פרשת ויצא תשפ"ב לפ"ק

חלומותיו היו קודש, כפי שדרשו חז"ל (ב"ר סט, ז) ויקץ יעקב משנתו ר' יוחנן אמר 'ממשנתו'.

והנה לאחר שהתעורר, ואמר מה נורא המקום הזה וגו', כתיב שהקים מצבה, ויצק שמן על ראשה, וקשה הלא אליפז בן עשו רדף אחריו וגזל ממנו את כל אשר לו, ולא נשאר לו אלא מקלו כמ"ש כי במקלי עברתי את הירדן הזה, וא"כ מהיכן נטל השמן. **ובמדרש** (ט, ט) תירצו ששפע לו שמן מן השמים בדרך נס, אך מצאנו **בפענח רזא** לאחד מן הראשונים, שביאר דמקלו הי' חלול, שהביאו עמו תמיד מלא שמן, שיהא לו להדליק ללמוד תורה גם בדרכים, שבכל עת היה שקוע בתורה.

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. ואמרו חז"ל שהלך קודם ללמוד בבית מדרשו של עבר, ואף שאביו ואימו אמרו לו לילך ללבן ולישא אשה, הנה מצינו **בשו"ע** (אבן העזר סימן א') דמצוה על כל אדם שישא אשה בן י"ח, ומקורו מהמשנה בן ח"י לחופה, ולכאורה איך דוחין מצות עשה לחמש שנים אחר זמן חיובו במצוות, ופירשו הנושאי כלים (הב"ש והחלק"מ) שקבלו חז"ל שצריך ללמוד קודם הנישואין, וזה מה שמצינו אצל יעקב שקודם שהלך לישא אשה ולהתעסק עם לבן היה מקדים ללמוד תורה.

וכן מצינו שלאחר שהלך מבית מדרשו של עבר נשאר שקוע בתורתו עד שגם

עשיו צבורין של זהב וכסף כמין כרי
 ואמר לו טול את אלו (ראה רש"י ויגש מו,
 ו), כי כל כוונתו לא היה אלא לעשות רצון
 ה'.

ואכן הצליח לצאת בשלימות מלבן,
 ולהוציא ממנו כל הניצוצות. ואמרו חז"ל
 כי יעקב אחר שהוציא מלבן את כל
 רכושו, לא השתמש בו, אלא אמר נכסי
 חוצה לארץ אינן כדאי לי, והעמיד לפני

סעודה שלישית

פרשת ויצא תשפ"ב לפ"ק

הזה, שהוא כשדה הזה שצריכים לעבדה ולשמרה. באר המים, רומז להקב"ה כמ"ש (ירמיה פב) אותי עזבו מקור מים חיים וגו', ודבר זה מורה שבעוה"ז אפשר להתקרב מאד להקב"ה. והאבן גדולה על פי הבאר, אך נמצא על הבאר האבן הגדולה בה"א הידיעה, שהוא היצר הרע, (ראה מדרש ע, י) שנקרא אבן כמ"ש אם אבן הוא נימוח, שנמצא על פי הבאר, ואין נותנת לעבור בה, ולהתקרב לה'.

והנה שם שלשה עדרי צאן וגו' כי מן הבאר הוא ישקו העדרים, וראה שאינם מוציאים מים מן הבאר, על כן שאלם, ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם, ויאמרו מחרן אנחנו, כלומר מחרונו של הקב"ה אנו בורחים, שהיו שקועים בעבירות ועל כן חששו מלהתקרב לה', על כן עוררם לתשובה

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. יציאת יעקב היה 'מבאר שבע', ממקום אביו הצדיק, שלא שייך שם ענין רע כלל, והלך אל חרן, וכדאי' בחז"ל שהוא מלשון חרון אף, שהרשעים במעשיהם מביאים חרון אף לעולם. ועתה שנצרך ללכת לבית לבן הרשע, חשש מה יהא בסופו, על כן גילה לו ה' בחלום והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, שאכן יש שם הרבה עליות וירידות, והנה ה' נצב עליו וגו', והבטיח לו ושמרתך בכל אשר תלך והשבתך אל האדמה הזאת וגו'. ולכן מיד בקומו משנתו אמר, אכן יש ה' במקום הזה, ואנכי לא ידעתי, שדוקא במקום הגשמיות ניתן להשיג הרבה מאד, וזה שער השמים.

לאחר כל ההכנה, כשהגיע לארם, וירא והנה באר בשדה, שדה רומז לעולם

פועלים ולא היה לו לשלם להם, זימן לו הקב"ה חמשה מלאכים בדמות בני אדם אמרו לו, רבי תן לנו חמשה סלעים ואנו מעלים אבנך לירושלים, 'ובלבד שתתן ירך עמנו', ונתן ידו עמהם ונמצאו עומדין בירושלים וכו' עיי"ש. מכאן למדנו שהאדם צריך לעשות מה שבכוחו והשאר ישלימו מן השמים, וזה מה שהראה להם יעקב אבינו, איך לכבוש היצר, שעל האדם לעשות מה שביכלתו שבוודאי לא ברא הקב"ה עולמו כדי שיפלו ח"ו ביד היצר, והקב"ה אדרבא עוזר שיוכל לכבוש יצרו, ולכן צריך להחשיב כל דבר קטן שהאדם עושה. וזהו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר, וברש"י כמי שמעביר את הפקק מעל פי צלוחית, שרצה להראות להם שלפעמים אף בדבר קטן אפשר להתגבר על היצר. כן יעזרנו ה' לעבדו באמת, ולעשות נחת רוח לפניו ונזכה לגאולה השלימה במהרה ברחמים אמן.

ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור, כלומר הידעתם שאפשר ללבן עונותיכם כשלג, וזהו לבן שיוצא מנחו"ר אותיות חרו"ן. אבל יעקב אבינו עצמו, כיון שהיה לו התחזקות גדולה אחר ההבטחות מהקב"ה, כמ"ש וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם. וברש"י משנתבשר בשורה טובה שהובטח בשמירה נשא לבו את רגליו ונעשה קל ללכת, ובמדרש מוסיף שאין הרגל נושא את האדם, אלא האדם נושא את הרגליים, כי כאשר האדם ברוח טובה ובוטח בה', אזי יכול לשאת את רגליו, על כן ניגש יעקב לעזור להם. והורה להם את הדרך ילכו בה, עפ"י דברי המדרש (שה"ש א, ד) רבי חנינא בן דוסא ראה איך שאנשי עירו מעלים עולות ושלמים, אמר כולם מעלים שלמים לירושלים ואני איני מעלה כלום וכו', מצא אבן אחת אמר הרי עלי להעלותה לירושלים, בקש לשכור לו

סעודה שלישית

פרשת תולדות תשפ"ג לפ"ק

ואיננה יכולה לראות בצערן של ישראל, ורוצה שיוכלו לעבוד את ה' מתוך הרחבה, ולכן אמרה ליעקב שיקבל מיצחק את הברכות, כדי שיהא להם גם עולם הזה.

אך יעקב היה ירא מאוד שיתברך בעניני גשמיות, פן יתגשם ויופרד מן הקדושה ח"ו, כמו שנאמר הכתוב פן תאכל וגו' ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך. לזה אמר אל רבקה אמו, איך אוכל לקבל הברכות של עולם הזה, הן עשו איש שעיר המתהלך באשמיו, ואינו מונע עצמו מלעשות כל הבא לידו אם טוב ואם רע, ולא איכפת ליה אם יהא לו עולם הבא בסופו או לא, ולכן נחשב לו לברכה, שכן מרוויח את מה שרוצה להרוויח. אבל אנכי איש חלק, כלומר שאני צריך להיות חלק ומצוחצח בלי

בפרשה מובא הברכות שיצחק אבינו נתן לדורות, ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש, וברש"י ויתן לך, יתן ויחזור ויתן. ובעיקר שפתי חכמים דהיה קשה לרש"י למה כתיב ויתן בוי"ו, דהוי ליה לומר 'יתן', ויש להבין מה הכוונה 'יתן יחזור ויתן'.

אלא באמת יש להבין מה שהיו יעקב ועשו מריבים בנחלת שני עולמות, הלוא אין ביניהם כל וויכוח, שלא הרי זה כהרי זה, שכן יעקב רוצה עולם הבא, ועשו רוצה גשמיות עולם הזה, ואכן לכך רצה יצחק לברך את עשו בגשמיות העולם הזה. והנה בספה"ק נועם אלימלך מבאר את הכתובים, ורבקה אמרה וגו', דהשכינה נקראת רבקה (זוהר הקדוש), והיא מרחמת על בניה

ואיתא בשפת אמת כשנתן יצחק הברכות אמר ויתן לך אלוקים מטל השמים וגו', שהברכה הוא ויתן לך האלקים וגו', שיקבל אלקותו מכל הדברים שבעולם מטל השמים ומשמני כו', וח"ו לא יהיה נפרד ע"י הגשמיות, אלא שיביא אותו לרוחניות.

ובזה נוכל לפרש ויתן ויחזור ויתן, שיצחק נתן שתי הברכות יחד, שאין די לנו רק ברכות הגשמיות אלא אנו צריכים ברכה נוספת, שהגשמיות שנקבל יביא אותנו לדביקות בה', בכדי שאכן ישאר בגדר ברכה.

יעזור השי"ת שנזכה לב' הברכות שיהא לנו הרחבה גדולה, ושיביא אותנו לעבוד את ה' מתוך שמחה והרחבת הדעת, ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

שום סיג ופסולת, ואני חושש שמא על ידי הגשמיות ימשך לבי מעבודתו יתברך, וזהו 'אולי ימושני אבי' שבשמים, ויפשפש במעשי, 'והייתי בעיניו כמתעתע'. שעל ידי הגשמיות אפסיד את העולם הבא. והבאתי עלי קללה ולא ברכה, שכן זה הוריד ממנו את אשר בידי.

ותאמר לו אמו היא השכינה הקדושה, עלי קללתך בני, עלי מוטל לשמור אותך מקללה, אך שמע בקולי ולך קח 'לי' היינו שתקבל הברכות העולם הזה, אך תזהר שיהא 'לי', רוצה לומר שיכוון בעיני עולם הזה לשם שמים, שיתרבה הרוחניות, ויהא לך כח לעבוד לו יתברך ולעסוק בתורתו ובמצותו. ואכן נאמר וילך ויבא לאמו, שאכן לקח את הברכות על דעת כן.

אחר הברלה

מוצש"ק תולדות תשפ"ב לפ"ק

השבוע היארציית של הרה"ק ר' יעקב יהודה מנאדרזין זי"ע, הוא היה חתנו של הרה"ק ר' מנחם מענדל מווארקו זי"ע, לאחר פטירת חותנו קיבל ההנהגה הרה"ק ר' בעריש מביאלא זי"ע [בן הרה"ק מטשעכנוב] הוא היה התלמיד הגדול שפירש את דברי רבו שנאמרו בקצירת האומ"ר, ולאחר פטירתו המשיך הקהל בעיקר להרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר זי"ע. אך חלק מהציבור להרה"ק מנאדרזין, למרות שלא נסעו אליו הרבה חסידים והיה לו ציבור קטן בכמות, אך היו לו חסידים חשובים ומופלגים עד מאד.

בעת שדברו לפניו נכבדות, חשק הרה"ק החידושי הרי"ם לקחתו לחתן, שכן אבי רבינו היה בידידות גדולה עם החידושי הרי"ם עוד מימי פרשיסחא, ופעם כאשר בא לפני החידושי הרי"ם וביקשו שיכניס את חתנו אל שיעוריו, הסכים החי' הרי"ם לקבלו. ואח"כ שאלו אולי ירצה להשתדך עימו, על זה ענה וכי מה אעשה שמורי ורבי הרה"ק רמ"מ מווארקו ביקש ממנו עד מאד שאשתדך עמו, השיב החי' הרי"ם: אם רבו ביקשו, אכן הוא קודם.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה סיפר מעשה שהיה אצל הרה"ק ר' מנחם מענדל מווארקו זי"ע אשר כידוע, תמיד בערה בו אש עצורה, ופעם היה לו 'מאמר' בפיו, ולא היה לו למי לאומרו, עד שבא לו אצל חתנו הרה"ק מנאדרזין, שהיה לומד בעליית ביתו, ולהה"ק רמ"מ היה שווערע טריט, ושמע איך

שעולה במדריגות הבית, על כן פתח רבנו מיד הדלת, וכה אמר לו חותנו 'וועסטו זיין א חסידישער יונגערמאן איז גוט, אז נישט וועל כ'דיר אויספליקען!...' ע"כ. והיה לו מזה התעוררות רבה בראותו גודל תבערת רבו בעת אמירת דברים אלו, ונראה פירושו, כי הרמ"מ היה אז אחוז שרעפים שיש לעבוד את ה' בכל לב ובכל נפש, עד שלא יכול להבין איך עוסקים בחיי שעה, והבין שרק חתנו הוא כלי מוכשר לקבל זאת ההשגה ממנו, ויהא לו מן המאמר תועלת בעבודת ה'.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה ביאר בזה, למה נקרא שירת האזינו בלשון 'שירה' והלוא תוכחה הוא, אלא זהו שבחן של ישראל, שכן רק הם יכולים להוציא תועלת מזה, ולכן נקרא שירה.

בעת עלותו לכהן כרבי, התנהג בדרך פלא, והיה יושב במשך היום כולו סגור ומסוגר, ואף היה לו מקוה בביתו, ואמרו **שלא היה יוצא חוץ לביתו רק פעם בחודש לקידוש לבנה**.

ובערך בשעה י"א בלילה, אחר שגמר כל שיעוריו, וזה היה קרוב לחצות הלילה, אזי אכל מעט, התפלל מעריב, לאחר שעבד עבודת היום הלך לו לאכול מעט אך הסעודה נמשך זמן רב בערך שלש שעות, עד לערך השעה ב', כי היה לומד הרבה שיעורים באמצע סעודתו, ואח"כ פתחו הדלת לפני החסידים, וקיבל קהל ולקח קוויטלעך כן היה שעה או מעט יותר כפי רוב החסידים.

ואם היה באים להזכיר במשך היום חולה שיש בו סכנה, היו נותנים את הקוויטל לבנו הבחור, והוא היה נכנס אל חדרו והניח הקוויטל על השלחן, ואם הי' נצרך עצה, היה שולח עם בנו התשובה.

פעם עברו דרך נאדרזין קבוצה של בחורים גבורי חיל שנלקחו בעל כרחם אל הצבא, וכאשר שמעו שיש רבי בעיר, בכו ועמדו תחת החלון שיניחו להם לבוא לפני הרבי להזכיר עצמם, אף שלא נתנה רשות לשום בן אדם להכנס אצלו, אך צוה להכניסם אליו וברכם ופטרום לשלום, ויהי כאשר נכנס רבינו אל שולחן סעודת שבת, התחיל לומר הלוא באמת הם שלוחנו, כי הם נלקחו מפני חטאינו, ולכן יש עצה, כאשר אנחנו נעשה תשובה, אקוה כי הם ישתחררו משם, ואכן אחר כמה ימים יצאו לחרות.

הרבה פעמים היה בוחר איזה קוויטלעך, וקוראם שוב, והרבה פעמים אחר ששהה בזה זמן רב, צוה להניחם באש תחת המחבת דגים המתבשלים לכבוד שבת קודש.

פעם אחת דיבר מהענין שצריך כל אחד לקבל על עצמו מצות עשה ולא תעשה לקיימם באופן מיוחד, כעין דברי הגמרא אביך במאי זהיר טפי, והוא לקח על עצמו ה'לא-תעשה' של בשר בחלב וה'עשה' של צדקה.

והנה בבשר בחלב היה להפליא, וביום שאכל חלב לא אכל בתוך המעת-לעת בשר, וכן מהבקבוק ששתה ממנו יי"ש לבשר, לא שתה ממנו בסעודת חלב, ואף היה לו מלבוש מיוחד לחלב וכדומה עוד הרחקות רבות.

אגב, היה לו כלי מיוחד לנטילת ידים שחרית עם ששה אזנים, כי צריכין אז ליטול כל יד ג' פעמים, (כמדומה גם להרה"ק הרה"ק רבי בונם'ל אטוואצקער היה כזאת) שאחר כל שפיכה החליף את הבית יד שאחז בו, שלא יטמא היד שוב. וביקש לעשות שניים כאלו, אחד לכל השנה ואחד לפסח, וצוה שלא לגלות להבעל מלאכה למה צריכים כזאת, שלא יהא לשחוק ביניו, אלא כך יאמרו לו, שצריכין לכלי כזה.

וכן בהעשה של צדקה היה פלא, שאחר חצי הלילה כשקיבל קהל היה נתינתו לצדקה בשפע גדול עד מאוד, ולא ידעו מאין יש לו כל כך הרבה ממון לחלק לצדקה.

השאיר אחריו את הספר החשוב 'ישרש יעקב', עם דברי תורה נפלאים מלא ביראה טהורה, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

